Magiczny Kraków

Polityka społeczna na pierwszym planie

2026-04-28

– Rozbudowa systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, nowe programy zdrowotne, inwestycje w opiekę nad dziećmi i seniorami oraz wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi to najważniejsze kierunki działań społecznych realizowanych w ostatnich dwóch latach – podsumowuje prezydent Aleksander Miszalski.

Ostatnie dwa lata to okres intensywnego rozwoju usług społecznych w Krakowie. Miasto nie tylko reagowało na bieżące potrzeby mieszkańców, ale także konsekwentnie budowało długofalowe strategie w obszarze zdrowia, rodziny, równości i integracji społecznej. Dzięki temu Kraków umacnia swoją pozycję jako samorząd stawiający na jakość życia i dobrostan swoich mieszkańców.

Jednym z ważniejszych elementów polityki społecznej i zdrowotnej miasta jest wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin, również tych z dzieckiem z niepełnosprawnościami. Integracyjne Centrum Rodziców, finansowane kwotą 300 tys. zł rocznie, zapewnia pomoc około 100 osobom miesięcznie. Placówka oferuje m.in. konsultacje specjalistyczne, zajęcia edukacyjne i wsparcie psychologiczne.

Szczególną rolę odgrywają wyspecjalizowane placówki – m.in. Klub Rodzica „Hula Hop” oraz Centrum Wsparcia Rodzin Dzieci z Niepełnosprawnościami Sprzężonymi. Każda z tych jednostek obejmuje wsparciem od kilkudziesięciu do ponad stu osób miesięcznie, oferując wsparcie terapeutyczne, edukacyjne oraz możliwość integracji społecznej.

Jednym z kluczowych obszarów polityki społecznej Krakowa, a jednocześnie jednym z największych wyzwań systemowych pozostaje rodzinna piecza zastępcza. Obecnie w mieście około 550 dzieci znajduje opiekę w różnych formach pieczy rodzinnej. Mimo rosnącego zaangażowania mieszkańców w tę formę wsparcia, potrzeby wciąż znacząco przewyższają możliwości – około 100 dzieci nadal czeka na miejsce w rodzinie zastępczej. W odpowiedzi na tę sytuację miasto rozwija system zachęt i wsparcia, oferując kandydatom pomoc na każdym etapie – od szkoleń, przez wsparcie specjalistów, po rozwiązania finansowe wykraczające poza standardy ustawowe. Istotną decyzją prezydenta Aleksandra Miszalskiego było podniesienie wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka – średnio o około 1200 zł miesięcznie – oraz wprowadzenie mechanizmów premiujących doświadczenie, kwalifikacje i ciągłość pracy. Dziś maksymalne wynagrodzenie sięga od 6 700 zł do 10 000 zł, uzupełnione dodatkami za staż i zaangażowanie.

Wszystkie te działania mają jeden nadrzędny cel: stworzenie jak największej liczbie dzieci warunków do dorastania w bezpiecznym, rodzinnym środowisku oraz budowanie trwałego systemu wsparcia dla tych, którzy podejmują się tej wymagającej, ale niezwykle potrzebnej roli.

Znaczące środki przeznaczono na działania skierowane do najmłodszych mieszkańców. Na organizację półkolonii dla dzieci z niepełnosprawnościami podpisano 18 umów o łącznej wartości ponad 900 tys. zł, z czego skorzystało niemal 500 dzieci. Jeszcze większą skalę miały działania wakacyjne – milion złotych przeznaczono na wypoczynek letni dzieci i młodzieży, z którego

skorzystało ponad 2,5 tys. uczestników. Programy te miały nie tylko charakter rekreacyjny, ale również integracyjny i opiekuńczy.

Istotnym uzupełnieniem miejskiego systemu wsparcia społecznego jest rozwój opieki wytchnieniowej, która odpowiada zarówno na potrzeby osób niesamodzielnych, jak i ich opiekunów. Przykładem takiego podejścia jest projekt „W sile wieku 3”, w ramach którego w Krakowie powstały nowe Dzienne Domy wsparcia dla seniorów. Placówki oferują po 20 miejsc i zapewniają profesjonalną opiekę, aktywizację oraz bezpieczne warunki do codziennego funkcjonowania osobom starszym, w tym z chorobą Alzheimera czy po udarach. Jednocześnie domy te pełnią niezwykle ważną funkcję odciążającą dla rodzin i opiekunów, którzy dzięki wsparciu instytucjonalnemu mogą pogodzić obowiązki opiekuńcze z życiem zawodowym i prywatnym oraz skorzystać z poradnictwa specjalistycznego i pomocy psychologicznej.

Równolegle Kraków realizuje program „Opieka wytchnieniowa”, który zapewnia m.in. całodobową opiekę. Uzupełnieniem systemu jest także „Wspornik – Punkt Wsparcia Opiekunów”, oferujący bezpłatne konsultacje specjalistyczne, szkolenia oraz czasową opiekę nad osobami zależnymi.

W obszarze zdrowia Kraków postawił na podejście strategiczne i profilaktykę. Przyjęto program „Zdrowy Kraków” na lata 2025–2028, który kompleksowo definiuje kierunki działań w zakresie zdrowia publicznego. Realizowane były liczne programy szczepień, w tym przeciw meningokokom i krztuścowi, cieszące się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Rozwija się także sieć defibrylatorów AED w przestrzeni miejskiej oraz działania edukacyjne z zakresu pierwszej pomocy. Decyzją prezydenta Aleksandra Miszalskiego miasto przekazało MPK 17 nowych defibrylatorów.

Miasto stawia również na seniorów: poszerzono sieć Centrów Aktywności Seniorów. Obecnie działa ich 62, z czego 11 uruchomiono w ciągu dwóch ostatnich lat. Prowadzone były kampanie informacyjne dotyczące bezpieczeństwa osób starszych oraz przygotowywano nowe edycje programów wsparcia. Istotnym krokiem było także zwiększenie dostępności usług dla seniorów, m.in. poprzez modyfikację zasad udziału w programach pomocowych.

Coraz większą wagę przykładamy do zdrowia psychicznego. Powołana została Krakowska Rada Zdrowia Psychicznego, która rozpoczęła prace nad miejskim programem w tym obszarze. Wsparcie psychologiczne dostępne jest m.in. w ramach Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej, z którego korzystają tysiące mieszkańców.

Równolegle rozwija się politykę rodzinną. Organizowane są cykliczne wydarzenia integracyjne, takie jak Święto Rodziny Krakowskiej. Kontynuowane są programy wsparcia, w tym Krakowska Karta Rodzinna 3+. Rozbudowywano sieć Klubów Rodziców oraz inicjatywy wspierające rozwój dzieci i młodzieży, w tym programy edukacyjne, kulturalne i sportowe. Miasto przygotowuje również nowe przedsięwzięcia, takie jak Centrum Rodzinnych Inicjatyw.

Duży nacisk położono na rozwój usług dla najmłodszych mieszkańców. Trwa budowa aż jedenastu nowych żłobków oraz modernizacja istniejących placówek, co ma znacząco zwiększyć dostępność opieki nad dziećmi do lat trzech. Jednocześnie prowadzone są prace nad utworzeniem zintegrowanego systemu zarządzania tym obszarem.

Magiczny Kraków

Kraków rozwija także politykę równościową i międzykulturową. Organizowane są wydarzenia i kampanie społeczne promujące prawa człowieka, równość płci oraz wsparcie dla społeczności LGBTQ+. Miasto realizuje program „Otwarty Kraków”, zapewniający kompleksowe wsparcie dla cudzoziemców – od porad prawnych po kursy językowe i działania integracyjne. W uznaniu tych działań Kraków został wyróżniony na arenie europejskiej za politykę włączającą i różnorodnościową.

Ważnym obszarem była także pomoc dla uchodźców, w tym osób z niepełnosprawnościami. Kraków zapewnił im zarówno wsparcie finansowe, jak i dostęp do opieki całodobowej oraz specjalistycznych usług. Równolegle prowadzono ośrodki zbiorowego zakwaterowania, które w 2026 roku przekazano do dalszej obsługi miejskim jednostkom pomocy społecznej.

Istotnym filarem działań pozostaje współpraca z organizacjami pozarządowymi. W ostatnich dwóch latach znacząco rozbudowano system dialogu obywatelskiego, rozwijano centra obywatelskie oraz usprawniano mechanizmy finansowania i wsparcia dla trzeciego sektora. Powołany przez prezydenta Aleksandra Miszalskiego Rzecznik ds. organizacji pozarządowych na co dzień spotyka się z przedstawicielami NGO i wspólnie wypracowują najlepszy program działań.

Liczne działania skierowane były również do młodzieży. Organizowane są m.in. hackathony. Miasto prowadzi też programy edukacyjne i wydarzenia wolontariackie, a także rozwija infrastrukturę dla młodych mieszkańców i nowe przestrzenie aktywności.

W ostatnich dwóch latach Kraków rozwijał politykę społeczną, koncentrując się na wsparciu osób z niepełnosprawnościami, rodzin, dzieci i seniorów, a także na profilaktyce zdrowotnej i zdrowiu psychicznym. Miasto inwestowało w rozbudowę usług opiekuńczych – od nowych żłobków i programów dla najmłodszych po inicjatywy aktywizujące seniorów – jednocześnie wzmacniając system wsparcia rodzin i opiekunów. Równolegle Kraków intensyfikował współpracę z organizacjami pozarządowymi i angażował młodzież w życie społeczne, budując nowoczesny, inkluzyjny model miasta nastawionego na jakość życia i długofalowy dobrostan mieszkańców.